

Uttalelse fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke om økt rettssikkerhet for asylsøkere

1. Den norske kirke bygger sitt virke på overbevisningen om at alle mennesker er skapt i Guds bilde, med samme rett til et trygt og godt liv. Alle må sikres grunnleggende menneskerettigheter, uansett hvilken situasjon en befinner seg i. Kirken er særlig opptatt av de mest sårbare menneskene i samfunnet, og mener at asylsøkere er en vesentlig del av denne gruppen i Norge i dag.

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har derfor i lengre tid engasjert seg for asylsøkeres rettigheter. Asylsøkere har krav på å bli møtt med verdighet, behandlet i tråd med menneskerettslige standarder og gitt rettssikkerhet som alle andre mennesker i en rettsstat.

2. Mellomkirkelig råd er bekymret for asylsøkeres generelle rettssikkerhet i utlendingsforvaltningen i dag. Mellomkirkelig råd har sluttet seg til oppropet om åtte krav for en mer rettssikker norsk asylopolitikk:
http://www.dagsavisen.no/nyemeninger/alle_meninger/cat1003/subcat1017/thread294231/#post_294231
3. Mellomkirkelig råd imøteser regjeringens varslede gjennomgang av klageordningen for utlendingssaker og den videre oppfølgingen av Mælandutvalgets arbeid (NOU 2010: 12 Ny klageordning for utlendingssaker). Som Mellomkirkelig råd og andre organisasjoner formidlet i et åpent brev til Justisministeren 13.12.2011, er vårt syn at det er hensynet til rettssikkerhet og legitimitet som er de viktigste hensynene når klageordningen skal reformeres. Vi mener det er uheldig at politiske myndigheter til nå i prosessen ikke har foretatt en reell vurdering av argumentene for og imot å innføre en klageordning med en rettssikkerhetsstandard på nivå med våre naboland. Vi håper derfor at norske myndigheter på nytt vil vurdere topartsprosess og domsstolbehandling i det videre arbeidet med ny klageordning – en modell som Mælandutvalget naturlig nok ikke kunne gå inn for ut fra sitt mandat.
4. Mellomkirkelig råd viser anerkjennelse og forventning til regjeringsplattformens (Sundvollen-erklæringen) punkt D,25 under innvandring (kap.4) som sier at «praktiseringen av beskyttelse basert på religion eller tilhørighet til sosial gruppe (seksuell legning) utredes og sammenlignes med UNHCRs retningslinjer og EUs statusdirektiv.»

I saker om beskyttelse på grunnlag av religiøs tilhørighet eller seksuell praksis står troverdighetsvurderinger sentralt. Mellomkirkelig råd vil i særlig grad påpeke behovet for å forbedre rutiner for vurdering av asylsøkeres troverdighet i UDI og UNE som et viktig bidrag i å øke asylsøkeres rettssikkerhet. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) sine anbefalinger på området, bl.a. i rapporten Beyond Proof (2013), gir et slikt faglig rammeverk for troverdighetsvurderinger, og bør utgjøre utgangspunktet for utlendingsforvaltningens vurdering av asylsøkeres troverdighet.

Mellomkirkelig Råd	Norges Kristne Råd
«Soa_Adr2»	E-post: «Soa_Email»
«Soa_Adr»	Web: «Soa_div3»
«Soa_Postnr» «Soa_Poststed»	Telefon: «Soa_Tlf»
	Rådhusgata 1-3
	0151 Oslo
	E-post: post@norkr.no
	Web: ww.norgeskristnerad.no
	Telefon: +47 23 08 13 00

DEN NORSKE KIRKE

Mellomkirkelig råd

5. Mellomkirkelig råd viser til den enstemmige dommen 4. februar 2014 i Borgarting lagmannsrett i saken Staten v/UNE mot Amini og Ghorbani. I denne dommen avslo lagmannsretten UNEs anke mot to afghanske konvertitter som i Oslo tingrett ble trodd på at deres nye tro var reell. Med denne dommen har nå to rettsinstanser overprøvd UNEs vurderinger av konvertittenes religiøse troverdighet. Mellomkirkelig råd mener at det må få følger for hvordan UNE forholder seg til andre konvertitter.

Det utslagsgivende for lagmannsrettens positive konklusjon og overprøving av UNEs vurdering, er dåpsmenighetens praksis og vitneutsagn, samt at konverteringen har vært en prosess som har pågått over tid. Mellomkirkelig råd mener at Utlendingsforvaltningen i lys av denne dommen må tillegge troverdige vitneutsagn fra menigheter, prester, diakoner og andre «fagkyndige» som har stått utlendingen nær gjennom konverteringsprosessen, betydelig mer vekt enn det som gjøres i dag. Mennesker som har vært involvert i en menighets kontakt med og dåpsopplæring av en innvandrere, vil være blant de best egnede til å avgjøre konvertittens religiøse troverdighet. Så må utlendingsforvaltningen foreta den helhetlige vurderingen om eventuelt opphold på bakgrunn av dette. Norge har forpliktet seg til å gi asyl til mennesker som risikerer forfølgelse på grunnlag av bl.a. religion. Da må vi også ha et system som klarer å forstå ulike sider ved religion og religiøse menneskers ulike væremåter og tenkemåter. Borgarting lagmannsretts enstemmige dom mot UNE er et tydelig eksempel på at systemet ikke er godt nok slik det er i dag.

Mellomkirkelig råd viser til Bispemøtet i Den norske kirke som 14. februar 2014 ba om at saker som kan bli berørt av regjeringens varslede utredning om beskyttelse som følge av religion eller seksuell praksis, stilles i bero inntil den varslede utredningen foreligger. Mellomkirkelig råd slutter seg til dette.

6. Mellomkirkelig råd vil også oppfordre norske myndigheter til å etablere rutiner for oppfølging i situasjoner hvor myndighetene mottar informasjon om at en asylsøker kan ha blitt utsatt for forfølgelse ved retur. Dette må omfatte en plikt både til å utrede saken og til å bistå. Ethvert system kan begå feil, og ethvert system trenger derfor mekanismer som best mulig kan håndtere feilene når de skjer. De siste årene har det vært flere tilfeller hvor det er grunn til å frykte at asylsøkere har blitt utsatt for ny forfølgelse etter retur til hjemlandet. I tilfeller hvor norske myndigheter blir kjent med at dette kan ha skjedd, må det foreligge en plikt både til å undersøke forholdene, til å bistå den utsendte, og til å foreta en vurdering av hva som gikk galt, samt om det er behov for endring av praksis eller rutiner for å unngå tilsvarende feil i framtiden. Hvis en person har blitt returnert til forfølgelse, må vedkommende anses å ha et klart, menneskerettslig krav på bistand.

Mellomkirkelig råd er glad for at norsk utlendingspolitikk har som et bærende prinsipp at ingen mennesker skal returneres til forfølgelse. Å etablere rutiner for oppfølging av returnerte asylsøkere ved mistanke om forfølgelse ved retur, vil både øke asylsøkeres rettssikkerhet og sørge for at mål for norsk politikk i økende grad blir nådd.

Oslo, 26. februar 2014

Mellomkirkelig Råd		Norges Kristne Råd	
«Soa_Adr2»	E-post: «Soa_Email»	Rådhusgata 1-3	E-post: post@norkr.no
«Soa_Adr»	Web: «Soa_div3»	0151 Oslo	Web: ww.norgeskristnerad.no
«Soa_Postnr» «Soa_Poststed»	Telefon: «Soa_Tlf»		Telefon: +47 23 08 13 00